

Sisäministeriö
 Inrikesministeriet

Lausunto

29.10.2020

Poliisitarkastaja Jari Pajunen

Eduskunta
 Liikenne- ja viestintävaliokunta

HE 177/2020 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle ajoneuvolaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt sisäministeriöltä asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle ajoneuvolaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi. Sisäministeriön poliisiosasto lausuu esityksestä seuraavaa.

Esitys

Esityksellä ehdotetaan säädettäväksi uusi ajoneuvolaki. Lailla kumottaisiin voimassa oleva ajo-neuvolaki. Samalla muutettaisiin yhteensä 13 sellaista lakia, joissa viitataan ajoneuvolain säännöksiin.

Ajoneuvolaki uudistettaisiin vastaamaan autojen ja niiden perävaunujen EU-puiteasetusta. Ajo-neuvolaissa ei enää säädettäisi EU-asetuksen mukaisista hyväksyntä- ja markkinavalvontamenettelyistä. Päällekkäinen sääntely poistettaisiin. Ajoneuvolaissa säädettäisiin jatkossa lähtökohtaisesti ainoastaan kansallisten ajoneuvoluokkien hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta.

Lausunto

Ajoneuvolaki

30 § Pelastusauto, poliisiajoneuvo, Tullin ajoneuvo ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvo

Pykälässä säädettäisiin pelastusauton, poliisiajoneuvon, Tullin ajoneuvon ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvon erityisvaatimuksista, sillä näiden ajoneuvojen käyttöön liittyy tieliikennelain mukaan erityisiä velvollisuuksia ja erityisiä oikeuksia. Pykälä sisältäisi sisäministeriölle osoitetun asetuksenantovaltuuden. Momentissa myös kiellettäisiin käyttämästä poliisiajoneuvon tai Rajavartiolaitoksen ajoneuvon tunnusväriä ja -merkkejä tai niitä erehdyttävästi muistuttavia väriä tai merkkejä muissa ajoneuvoissa.

Pykälässä säädettäisiin siitä, että Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset pelastusauton, poliisiajoneuvon, Tullin ajoneuvon ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvon erikoiskäytön edellyttämien merkki- ja

29.10.2020

varoitustalaimien, heijastimien, heijastavien merkintöjen sekä äänimerkinantolaitteiden teknisistä vaatimuksista ja asennuksesta.

Sisäministeriön poliisiosasto pitää esitettyä säädösvallan delegointia perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena. Lisäksi poliisiosasto pitää perusteltuna, ettei ulkopuoliset voi käyttää poliisiajoneuvoja muistuttavia ajoneuvoja.

83 § Ajoneuvon rekisteritietojen ilmoittaminen

Pykälän 5 momentin mukaan käyttövastaava olisi velvollinen tekemään käyttövastaavaa koskevan tiedon lisäämistä, vaihtamista ja poistoa koskevan rekisteri-ilmoituksen.

Sisäministeriön poliisiosasto pitää tärkeänä, että käyttövastaava merkitään ajoneuvojen rekisteritietoihin. Tämä on edellytys, että automaattisessa liikenteen valvonnassa todettuja seuraamusten käsittely on sujuvaa yritysten omistamien ajoneuvojen kohdalla.

90 § Käyttövastaava

Jos auton omistajaksi tai haltijaksi ei ole rekisteröity luonnollista henkilöä, autolla on oltava rekisteriin merkitty käyttövastaava. Käyttövastaava tarvittaisiin näin ollen esimerkiksi yritysten omistamille autoille.

Käyttövastaava olisi ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin ensirekisteröinnin yhteydessä.

Sisäministeriön poliisiosasto pitää tärkeänä, että käyttövastaava merkitään ajoneuvojen rekisteritietoihin. Tämä on edellytys, että automaattisessa liikenteenvalvonnassa todettuja seuraamusten käsittely on sujuvaa yritysten omistamien ajoneuvojen kohdalla.

95 § Ensirekisteröinnin edellytyksistä

Edellytyksenä muun muassa on, että ajoneuvo täyttää Suomessa sen ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai tätä myöhemmin voimassa olevat vaatimukset. Ajoneuvon omistusoikeudesta ja haltijasta sekä säädetyn liikennevakuutuksen ottamisesta esitetään asianmukainen selvitys. Lisäksi selvityksessä todettaisiin, että rekisteriin ilmoitetaan käyttövastaava, jos auton omistajaksi tai haltijaksi ei ilmoiteta luonnollista henkilöä. Vastaavat asianmukaiset selvitykset olisi esitettävä ajoneuvon uudelleenrekisteröinnin ja muutosrekisteröinnin yhteydessä.

Sisäministeriön poliisiosasto pitää tärkeänä, että käyttövastaava merkitään ajoneuvojen rekisteritietoihin. Tämä on edellytys, että automaattisessa liikenteenvalvonnassa todettuja seuraamusten käsittely on sujuvaa yritysten omistamien ajoneuvojen kohdalla.

152 § Määräaikauskatsastuksen sisältö

Katsastuksessa tarkastettaisiin nykyiseen tapaan ajoneuvon kunto ja rekisteriin merkityt tiedot. Rekisteriin merkityistä tiedoista olisi teknisten tietojen lisäksi tarkastettava myös muut tiedot, kuten käyttövastaavatie, joka täytyy olla merkittynä silloin, ajoneuvon omistaja tai haltija on muu kuin luonnollinen henkilö.

Sisäministeriön poliisiosasto pitää tärkeänä, että käyttövastaava merkitään ajoneuvojen rekisteritietoihin. Tämä on edellytys, että automaattisessa

29.10.2020

liikenteenvalvonnassa todettuja seuraamuksien käsittely on sujuvaa yritysten omistamien ajoneuvojen kohdalla.

189 § Talouden toimijalle määrättävä seuraamusmaksu

Pykälässä säädettäisiin seuraamusmaksusta, joka voitaisiin määrätä 2 §:n 44 kohdassa tarkoitetulle talouden toimijalle eli valmistajalle, valmistajan edustajalle, maahantuojalle tai jakelijalle. Seuraamusmaksu perustuisi autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 84 artiklaan, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen 76 artiklaan ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 72 artiklaan, joissa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus säätää talouden toimijoille määrättävistä seuraamuksista, jotka rikkovat mainittuja EU-asetuksia tai niiden nojalla annettuja delegoituja säädöksiä tai täytäntöönpanosäädöksiä.

Sisäministeriön poliisiosasto esittää, että ajoneuvolaissa tulisi säätää hallinnollisista sanktioista, jotka voitaisiin määrätä ajoneuvojen haltijoille, omistajille tai kolmansille osapuolille, jos ajoneuvoihin on asennettu ajopiirtureiden tai pakokaasupäästöjen rajoittamiseksi asennettujen laitteiden toimintaan vaikuttavia laitteita. Nyt ehdotettu seuraamusmaksu voitaisiin määrätä ainoastaan talouden toimijoille (ajoneuvon valmistaja, valmistajan edustaja, maahantuoja, jakelija). Sisäministeriö ei pidä tätä riittävänä käytön aikaisten muutosten osalta. Ajoneuvoa käyttävä kuluttaja tai yritys voivat itse tehdä tai teettää ajoneuvon ohjelmistopäivityksellä tai muutoin päästömanipuloinnin tai ajopiirtureiden manipuloinnin. Nämä tapahtuvat ajoneuvon käyttöönottoajankohdan jälkeen ajoneuvon haltijan, omistajan tai kolmannen osapuolen toimesta, joiden kuvaus ei täytä suoraan asetuksen talouden toimijan (valmistaja, valmistajan edustaja, maahantuoja tai jakelija) määritelmää. Esimerkiksi saasteenpoistolaitteet ohittavan päästömanipulointijärjestelmän tai ohjelmistomuutoksen taikka ajopiirturin manipulointilaitteen markkinoille saattaja tulisi tulkita talouden toimijaksi.

211 § Siirtymäsäännökset

Pykälän 4 momentin mukaan muut kuin 210 §:n 2 momentissa tarkoitetut kumotun lain nojalla annetut asetukset ja määräykset jäävät voimaan, kunnes niistä toisin säädetään tai määrätään. Tämän perusteella sisäasiainministeriön asetus poliisin ja rajavartiolaitoksen ajoneuvojen tunnusvärväilyksestä ja -merkeistä (406/2009) pysyisi edelleen voimassa.

Sisäministeriön poliisiosasto pitää perusteltuna, että sisäministeriön asetuksen uusimistarve voidaan harkita erikseen.

Muut säädönmuutokset

Muiden säädösmuutosten osalta ei ole lausuttavaa.